

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmoda-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Résen állunk.

Zombor, 1897. július 26.

Ugy látszik, a bomba elpattant. Immár úgy alakultak a viszonyok, hogy a békés megoldás szinte lehetetlen. Az ellenzék nem enged s a legnagyobb vehemenciával igyekszik akadályokat gördíteni a békés parlamenti munkásság elé.

Az ellenzék kicsinyes erőszakoskodása az ellenzéki tekintélyt tépi meg; „magas színvonal” sem minket súlyoszt a közvélemény előtt. De fájlaljuk a csorbát, mit okatlan erőfeszítés, „magas színvonal” a parlamentbe vetett hiteket és komolyan aggaszt az ország ezer és ezer érdeke, miket a most folyó könnyelmű ellenzéki kedvtelés a kormányzás és az alkotás akadályozásával a legkomolyabban veszélyeztet.

Ez az elfogulatlan álláspont azonban, mit — ismételjük — hazafiságból magunkénak vallunk a nyilvánvaló pártérdek ellenére, kötelességet is erőszakolunk. És első sorban, mert ez mindent dominál, ránk erőszakolja azt a kötelességet, hogy szemügyre vegyük az áldatlan parlamenti helyzetet s talán okulására az ellenzéknek is kutassuk az okokat, melyek előidéztek s megvilágítsuk a célt, melyet az ellenzék ennek a helyzetnek előidézésével szolgál.

A bajok bevallott forrása a 16. paragrafus. Az ellenzék azt hirdeti, hogy a sajtószabadság, az alkotmányos garancia érdeke kényszeríti ebbe a kíméletlen hadjáratba, a melyben — hiszen látjuk nap nap után — nyilvánvalóan lábbal tapossa azt a másik, hasonlóképpen fontos alkotmánygaranciát, a parlamenti elvek érvényesülését.

Hunyjunk azonban most szemet e furcsa alkotmányvédelem fölött. Ne latolgassuk, hogy ugyan mi haszna van a nemzetnek abból a sajtószabadságból, a melyhez a parlamentáris elvek, tehát az alkotmány egyik szintén leglényegesebb szervének keresztülgázolása révén juthat csupán? Azt se állítjuk téte-á-téte, megtettük már elégszer, hogy a sajtószabadságnak ez az állítólagos sérelme lenyomja-e a mérleg másik serpenyőjét, melyben a veszélyeztetett parlamentáriszmus nagy súlyával nehezkedik? Vizsgáljuk csak azt, hogy ez a harc szolgál-e a sajtószabadságnak s hogy ez előtt a harci kedv előtt végcél gyanánt csakugyan a soha senki által meg nem támadott sajtószabadság védelme lebeg, minden egyéb ürtügyet kizáró végcél gyanánt.

Sokkal könnyebb e kérdésre a felelet, semhogy nagy feneket kellene keríteniünk alája. Tisza István gróf, Puszky Ágost, Gajári Ödön kétséget nem tűrő logikával, mindegyik okoskodást kizáró argumentációval mutatták ki, hogy a sajtószabadság mellett, ha ez egyáltalán veszélyeztetve volna, egészen más taktikát kellett volna az ellenzéknek követnie. A mostaninak éppen az ellenkezőjét.

Az új perrendtartást maga az ellenzék dicsérte. Olyannak hirdette, mint jogszolgáltatásunk egyik oszlopát. Aminek józan logika szerint az lett volna a következtetése, hogy azt az ellenzék el is fogadja. De benne van az életbeléptetési javaslatban a 16. szakasz, veti ellen a vitarendező bizottság. Igaz. Csak hogy a 16. §. ellen tetszett volna a 16. §-nál a kapacitáció fegyvereit megforgatni. A tárgyilagosságot általános vitában, egész nyomatékkal hangsúlyozhatta volna álláspontját és igyen biztosítja vala a lehetőséget, hogy a 16. szakasznál ismét csak tárgyilagosságot eredményezzen aggodalmi előtt a többség esetleg meghajol s a 16. §-t megmódosítja, állítólag alkotmányba vágó intézkedéseinek élet veszi.

A sajtószabadság érdeke ezt követelte volna az ellenzékétől. E helyett azonban mit tesz? Agyonobstruálja a perrendtartást életbelépő javaslatot, agyon a cukoradó reformját és bejelenti a kormány minden elképzelhető reformja ellen a legmesszebb menő erőszakot. Teremt olyan parlamenti helyzetet, melynél áldatlanabb talán még nem volt s a hazafiság szent nevében lábbal tapossa a hazafias érdekek egész láncolatát. Nem argumentumokkal akar hatni, hanem a nyers erőszakkal. Különböztet vad szenvedélyeskedéssel nem terjesztette volna ki okatlan harci rendjét a Ház üléseinek meghosszabbítására is.

Mi természetesebb, minthogy a vitarendező regiemeje megteremtse az ellenakciót. Még azokat a keveseket is, kik a többség soraiból a sajtószabadság miatt vitatták a 16. szakaszt, erőszakkal elkényszerítette eredeti álláspontjukról. Persze, ez pártkényszer következtetése. De az korrekt parlamenti eljárás, az elvi álláspont, ha bizonyos Polónyi nevű ur, ki az igazságügyi bizottságban magának a kifogásolt 16. szakasznak az intézkedéseit keveselte, a ki ez intézkedéseknél tetemesen szigorubbakat sürgetett, ha ez az ur most segít a keveselt szakasz elítélésében, de már nem azért, mivel az enyhe, hanem mert az neki eddigi meg-

győződésével homlokegyenest ellenkezően szigorú, alkotmányosért.

Azt hisszük, nem csalódunk, ha ennek a Polónyi-fordulásnak a jegyében keressük az egész ellenzéki felbuzdulás magyarázatát. Rideg párttaktika, melynek oltárán önzetlen ellenzékünk imhol készséggel áldozza fel parlamentünk jó hírét-nevét, a nyugodt kormányzás lehetőségét s mindenek a tetejébe az ország megannyi vitális érdekét. Hogyne! Hiszen reá szorul! A közvélemény előtt saját magát lejáratva, ennek kérelmetlen folyományaként a parlamentben összezsugorodva, hogyne ásitána a megifjohodást, meddő akadékoskodásban kimerült erőinek fölfriessítését.

Nos, — mi a cél?

Ez! Frivolul hazafias köntösbe bujtatott regenerálási szándék. A hitelvesztett, mert rosszul gazdálkodott cég utolsó erőlködése, a melylyel kikerülni óhajtja, reméli, de vajjon ki fogja-e kerülni a fenyegető csődöt? — Ám veszíteni ő már alig veszíthet valamit, hát kockázat nélkül teszi egy kártyára a másokét, a közét: az ország nyugodt kormányzását, a parlament tekintélyét és méltóságát, magában a parlamentáriszmusban az alkotmányos élet egyik hatalmas faktorát.

Ne vegye tehát senki rossz néven, ha a köznek a rovására menő ezt a frivol játékot a szabadelvűpárt nem nézi tétlenül. Résen áll. A békés megoldást nem perhorreszkálja; ám, ha kell, a megengedhető fegyverekkel élni fog, s lesz akarata, ereje és kitartása ebben az országban lehetővé tenni, a jövőnek biztosítani a komoly munka feltételeit.

Ujdonságok.

Százezer forintos alapítvány. Zombor város emelésében soha el nem mosódó betűkkel lesz megörökítve az a páratlan jótékonykodás, a melyet az általánosan tisztelt és jótékonykodó már amúgy is ismert urnó, özvegy Koczik Pálné a napokban gyakorolt.

Özv. Koczik Pálné a napokban a város házipénztárába részint készpénzben, részint értékpapirokban **egyszázezer** frtot tett le a végből, hogy halála után a városban árvaház alapítassék s az „Koczik Pál és neje árvaház” nevét viselje. A tőke jövedelmét életében az alapító özvegy élvezi, és csak halála után létesül az alapítvány. Talán mondanunk sem kell, hogy e feje-

A „BÁCSKA” tárcája.

Dalok egy szőke kis lányról.

I.

Álomtalan, lázas éjen
Ráborultál a keblemre,
Szerelmedet, titkon, lopva
Ugy suttoztad a fülemben.

Aztán felve, lázas ajkkal
Azt kérdezted megremegve:
Hogy a szívem érted ver-e?
Hogy én téged szeretlek-e?

Nem feleltem; de száz csókkal,
Borítottam rózsás ajkad,
S oda rogyva lábaidhoz
Csókoztam a rubát rajtad.

II.

Mi volt a szerelmünk? Földre hulló harmat,
Eztüst színű cseppje.
Kelő hajnaltájon lehullott az égből,
Leszállt a szívünkbe.

Te sem tudtad, én sem, csak mikor már ott volt,
Akkor vetült észre.
S aztán mit tehetünk, álmodtunk egymásról,
Csendes sötét éjbe.

S aztán, mint a harmat, ha felszáradt cseppje,
Keltén napsugárnak.
Ugy tűnt el szerelmünk, kiszállt a szívünkéből,
Elillant, felszáradt.

III.

Elmegyek most már, messze bánatommal,
Az erdő mélyén, lesz az én tanyám.
Ott élek néma, kinos fájdalommal,
Tied lesz a fény — enyém a magány!

Fényben ragyogni volt ugyis a vágyad,
Tebeted most már; nem állom utad.
Sötét árnyként nem járok utánad,
Csillogj a fényben, hisz most már szabad.

Vedd hát magadra szárnyát a lepkének,
S virágról úgy szállj virágra tova.
Hajtsd fenéig poharát a kéjnek,
Fuljón lelked éstvesztő mámorba.

Több kellett nálam; gazdagság pompája,
Az én szerelmem nem volt már elég.
Te többre vágytál, fényre, csillogásra,
Itt van hát mind kitarva eléd.

S ha majd eltelve a kéjtől, mámortól,
Megunod a fényt, pompát, ragyogást.
Jer oda hozzám; messze a világtól,
Te is találsz majd ott vigasztalást.

Eichardt Károly.

KÉT TANULMÁNYUT.

II.

Fiume, Velence, Triest és Zágráb.
(Folytatás.)

A XVI. században végre egy harmadik királyság
Morea is Velence birtokába került (1558.). Ezen időtől
fogva a sz. Márk-téren, a ma is látható és ottlétünk

idején ép átalakított, három óriás cédrusárbocon lenge-
deztek a három királyság: Kréta, Cyprus és Morea zászlói.

A XV. század végén Velence a hatalom tetőpontján
állott. És ha visszatekintünk szerény kezdetére, méltó
csodálkozással kell beismernünk, miszerint az ember a
létezt való küzdelmében sehol sem adta annyi fényes
tanulást leleményességének és kitartásának, mint itt,
hol a természet és az elemek, nemkülönben az emberek
ellen folytonos küzdelemben kellett állania.

Számtalan birtoka a földközi tenger majd minden
részében kereskedelmének tág teret nyitott, ami mérhet-
len kincshez juttatta.

A velencei nép első foglalkozása a halászat és a
sófőzés volt, a tenger csekély munka árán bőkezűen
nyújtotta terményeit, melyeket az élelmes hajósok min-
denütt előnyösen tudtak értékesíteni. Midőn e primitív
foglalkozás némi jóléthez helyezte a szigetek lakóit, az
emberben lakó ösztönszerű továbbfejlődés tágasabb látó-
köröket vont a szorgalmas és bátor nép szemé előtt s
Velence hajói nemsokára az egész Adriát kalandozták
be, melynek partjain árnik részére telepítvényeket ala-
pítottak.

A szokásaiban és erkölceiben még igen egyszerű
nép nem tartott igényt sem a fényűzésre, sem a finom-
odott anyagi jólétre s munkásságának gyümölcseiből
alkotott, melynek segítségével inkább a maga, mint az
idegenek árui szállította a tengerre.

Nemsokára tengeri gyarmatokat alapított Velence
s a külföldön első sorban Görögországban és Ázsiában
vetette meg lábát.

Míg Európa északi része nyers barbárságban siny-
lett, Velence egyedül állott a békés vállalkozás jövedel-
mező mezején, s hatalma és gazdasága, még mielőtt
versenyháza akadt volna, folyton emelkedett.

Ázsia mérhetlen gazdasági terményeit Velence im-
portálta leginkább Európába, míg a Jöreménység-fokának
körülhajózása a spanyolok és portugálok, majd az an-
golk kezébe juttatta India és a szigetek kereskedelmét.

Hogy kereskedelmének mily nagy befolyása volt
hatalmára, mutatja ama körülmény, hogy Velence füg-

delmi alapítvány kegyes adományozója iránt városszerzte az őszinte hála és tisztelet nyilatkozik meg. A nemesszívó urnó jó szíve, fenkölt gondolkodás módja fölülte áll a magaslatló szavaknak, a dicshimnuszoknak. Hála és tisztelet neki, Zombor város és az árvák fejedelmi jövedelmének!

Nagylelkű főpásztor. Bogyán község folyó hó 20-án ifj. Tripolszky Béla körjegyző, Tumbász István plebános és két helyi sokacsból álló deputációt mezenestett Császka György érsekhez restaurálandó iskolája ügyében. Császka érsek kitüntető figyelemmel fogadta a deputációt, főúri asztalánál megvendégelte s a restauráció költségei kiegyezéséhez kért 700 frtot nagylelkűen megadta.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Ketterer Károly ó-kanizsai káplán, főszékesegyházi karkáplán s hitszónokká, Kure Adolf, petrovozellői káplán, a kalocsai zárdaiskolához hitoktatónak, Würtz Pál, bresztováci káplán, a bajai képezdehez és elemi iskolákhoz hitoktatónak nevezettek ki. Szemző János hitoktatónak Bajáról Ó-Kanizsára küldött káplánnak. Kápláni minőségben athelyeztettek: Bagó Mihály Melykutról Kalocsára, Hanszka József Rigycéről Filipovára, Kilbertus Mihály Kunbajáról Keryajára, Kopping Jakab Filipováról Rigyciára, Lippay Imre Zentáról Topolyára, Schmidt Géza Ó-Becséről Adára, Scherer Imre Hódsgáról Futakra második káplánnak, Stenger László Adáról Ó-Becsére, Wittmann Imre Kupuszínáról Petrovozellóra. Az újmisések közül mint káplánok: Inhoff György Kunbajára, Jauch József Bresztovára, Leszch István Kupuszínára, Lukácsy István Melykutra, Nagy Lajos Horgosra, Ploskál Rudolf Hódsgóra, Weinert Péter Palánkára a II-ik kápláni állomásra küldettek.

Áthelyezés. Krób Gusztav m. kir. honvéd hadnagy, a zombori honvédszázalónak egyik legkatonásabb és igen rokonszenves tisztje Zomborból Munkácsra helyezett át.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán Paskecz Lipótot a szabályai jogabírószághoz II. oszt. irnokká nevezte ki.

Az autonómiai választások. A megejtendő katolikus kongresszusi választásoknak vármegyénkben az egyes kerületek szerint a következő jelöltjei vannak: a zombori kerületben Latinovits Pál, Baján Latinovits Géza, Szabadkán Pertič Mihály és báró Redl Béla, Újvidéken gróf Chottek Rezső id., Zentán Tompa Antal, Apatinban Fernbach József, Bácsban gróf Széchenyi Emil és Mladoniczky Nándor.

Zeneestély a Sikarában. Dr. Alföldy Árpád, Baky Elek, dr. Bikár Nenád, Birvasszky Péter, Falcione Lajos, Falcione Árpád, Fratriesevits Aszt Vince, Gerencsér László, Léderer Pál, dr. Molnár Károly, Rohonczy Lőrinc, Roheim Zsig, Szemző Károly, dr. Vujevich Zoltán július 31-én, szombaton délután 6 órakor a Sikara erdőben Dankó Gábor bajai zenekarának közreműködésével (vacsorával egybekötött) zeneestélyt rendeznek.

Jóváhagyás. A belügyminiszter az I. rigyciai temetkezési egylet módosított alapszabályait jóváhagyta azon hozzáadással, hogy feloszlatás esetén az egyleti vagy honfőrdítési tárgyában hozott közgyűlési határozat a kormányhatóság felügyelet gyakorolhatása céljából jóváhagyás végett a m. kir. belügyminisztériumhoz felterjesztendő.

Tanügyi esszé. Dr. Pacséri Károly s. tanfelügyelőnek multkor számunkban ismertett tanulmányáról a fővárosi lapok közül a „Nemzet” július 22-iki számában bővebb, a „Budapesti Napló” július 21-iki s a „Pesti Napló” július 20-iki száma röviden ismertetést hozott. A szerző magasabb helyről is elismerésben részesült, így Vaszary Kólos hercegprímás, dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és többen elismerő sorokat intéztek a szerzőhöz. A művet a szakkörök anyyira keresik, hogy szerző művét a budapesti nagyobb könyvkereskedő cégek is megrendelték. Ajánljuk a munkát közönségünk szives figyelmébe.

Honvédszörök Szabadkán. A m. kir. 3. számú honvédszörök augusztus 21-én háromheti hadgyakorlatra Szabadkára érkeztek.

getlenné tudta magát tenni a legtöbb országtól, melynek aruit nemcsak átvette s nyereséggel adta tovább, hanem maga is elsajátította azok készítésének módját és gyárában nagy tökélyvel tudta előállítani. Velence utáinak elvezése maig mutatják, hogy ezen város egykor óriási műhely volt, melyben a legkülönfélébb iparcikkek készülttek; s hogy mily tekintélyes volt gyári iparos osztálya, mutatja azon körülmény, hogy a XV. század végén csupán az arzenalban 16000 munkás volt elfoglalva.

Az ipar nevezetesebb produktumai voltak a hajózáshoz szükséges eszközök, mint vitorlák, kötelek stb., a selyem- és gyapjuszövetek, arany- és ezüstárak s az üvegarak készítése legmagasabb tökélyre emelkedett. Különösen a velencei tükörök voltak keresettek.

A kereskedelem elősegítésére szolgált a velencei bank, melyet korra nevezte csak a XIII. században alapított genouai sz. György-bank mulott felül, továbbá az akkoriban mindentit ismert és elfogadott velencei pénz.

A fokozott jöletnek és gazdagságnak káros következményei is voltak. A felhalmozott kincs a fényűzést és a penzumjúságot vonta maga után, ami az állam legerősebb talpkövet az erkölcsöket csakhamar megmélyítette. A pénz uralkodott korlátlanul még magában az államban is, az árulás pedig a XIV. században napirenden volt. Ily körülmények között a közjólét és az általános gyarapodás dacára csakhamar bekövetkezett a hatalmas köztársaság hanyatlása. Ezt elősegítették a kedvezőtlen politikai viszonyok is. Velence a hatalmas török és nagy német birodalom közé volt ékelve és sokszor kellett mindkettő követeléseivel, majd támadásaival megküzdzeni.

Konstantinápoly eleste után a törökök lassanként mindent visszahódítottak Velencétől, amivel a görög szigetgegeren és Moreában bírt. A szerencsétlen candiai háború sokat juttatott keleti birtokaiból a franciák kezébe s a VI. Károly által megerősített Trieszt versenyre kelt vele.

Az erkölcsök lazulásával a régi barci dicsőség is sirba szállott s inkább fízett Velence évi adót még a tengeri rablóknak is, senhogy azok megfékezésére gon-

Megrendítő szerencsétlenség. Krausz Vilmos bajai szeszárító üzletében folyó hó 20-án délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor, a midőn Krausz Vilmos a vizsgálatot teljesítő fogyasztási adóellenőr jelenlétében a szeszszel telt hordót lepecsételte, a szesz lobbot vetett és iszonyu robajjal explodált. Az üzlettulajdonos egész teste lángban állott, úgy, hogy a házbeliek alig tudták a tüzet testén eloltani, de a szegény ember másnap sebeibe belehalt. Súlyos égési sebet szenvedett az adófogyasztási ellenőr és a segédkező napszámok is. A lángok az üzletből egész az emeletig csapkodtak fel, de a tűzoltóság sikertült a tüzet eloltani és nagyobb veszedelemnek elejét venni. A szerencsétlen kereskedő családja iránt Baja városában általános részvét.

Újságolvasó vándorlegény. A minap egy vándorlegény bevetődik egy olvasókörbe és alapszámot kért. Az olvasókör szolgáján kívül azonban senki sem volt ott. En is szegény vagyok — mond a szolga — mit sem adhatok. — Hát adjon legalább egy újságot, hogy olvashassak.

Szörnyiszülött. Homolai Pálné ó-becsei lakosnénak ikergyermeke született. A szörnyiszülöttnék két feje, négy keze, de csak két lába volt. Néhány óráig élt csak.

Lóvásárlás a honvédség részére. A kecskeméti 4. honvéd-huszárezred részére Zomborban és környékén folyó évi szeptember hó második felében 60 darab nyereg alá alkalmas teljes koru pótló fog a 325 frt meghatározott átlag árért bevásároltatni. Mirol az ezredparancsnok által a lótenyésztő és lótarló urak a pótlóvázó bizottság uti tervének megállapítására végett azon hozzáadással éresítették, hogy azon esetben, ha katonai szolgálata minden tekintetben alkalmas teljes koru vagyis oly lovakat, melyek már az 5-ik évben vannak, de 7 évvel nem idősebbek, előállítani óhajtanak, ebbeli szándékukat a fenti ezredparancsnoksággal folyó évi augusztus 15-ig közöljék.

A gazdak figyelmébe. A kecskeméti 4-ik honvéd huszárezred Kecskenémén és Baján állomásozó osztályai mindegyikének folyó évi szeptember hó közepén körülbelül 80 darab nyereg alá idomított kincstári ló lesz a szabályszerű kötelezettségek mellett környékbeli vállalkozóknak tartás és használatba kiadva, mely lovak 6 évi megfellelő — illetve 5 évi kiflino tartás után az illető vállalkozók korlátlan tulajdonába mennek át. Mindazok, kik ily lovat vagy lovakat átvenni óhajtanak, vagyoni bizonyítványon felszerelt ebbeli nyilatkozatukat előjegyzés végett nevezett osztályparancsnoksághoz Kecskenémre, illetve Bajához közelebb lakók Bajára melőbb küldjék be, mert a lovak kiadása az előjegyzés sorrendjében fog eszközölneni. Megjegyeztetik, miszerint a jelentkezők a lókiadás napjáról annak idején értesíteni fognak, valamint, hogy azok különleges óhajai, faj, nem, szín és magasságra nézve lehetőleg tekintetbe vétetnek.

Utolérte a nemezis. Sokszor megboszantják a házmesterek a lakókat. Néha óraszámra kell csöngetni, a mig az álomszuszék kapu-kielnyelő mőtősságteljes lépésekkel megjelenik a kapunál. Hanem ez egyszer megjárt a házmester is. Újvidéki írják ugyanis a következő mulatságos esetet: Egy főúcai házban az éjjel szörnyű lárma ébredtek a lakók. Valaki rettentő módon dönggette a kaput s rángatta a csönget, mely szerszám végre szerencsésen a kezében maradt. Egy jölelkű ur végre megszánta s lement a kapu alá, hogy vizsgaltalja. Odalenn, mivelhogy egyiknek se volt jobb dolga, beszélgetni kezdtek a kapun keresztül. — „Mit akar?” — „Bemenni.” — „Az látom, de legyen egy kis türelemmel...” — „Kérem, ez szemtelenség!” Egy óra óta csezengetek és verem az ajtot s mégse nyitnak kaput. Ilyet még nem látott Európa.” — „No várjon, majd én segítök magán.” A jölelkű ur bement a házmester szobájába, felköltötte a házmesternét s kiment vele a kapuhoz, hogy szemlőt szembe lássa az éj rejtelmes lovagját... Es nyitl a kapu és egy komor, csendes férfi osont be rajta — a házmester...

Villámcsapás Torzsán. Torzsarók írják: Borzasztó zivatar vonult el f. hó 22-éről 23-ára éjjel közösglünk határa felett. Órákig cikázott a villám, fénys nappalá téve a különben sötét éjszakát. Földig éró villám sugarakat rettenetes robaju menydörgések követték

és többször csapott le a villám, a többi közt Hoffmann Frigyes torzsai lakos egy buzakazlába is, mely leégett. A buza nem volt biztosítva. A zivatar roppant záporosóval is járt.

Házasság. Vrabely Mihály újvidéki tanító július hó 19-én esküdött örök hűséget Bács-Kereszturon Dzsunya Paula Ágnes bács-kereszturi községi tanítónőnek.

Állategészségügy Bács megyében. A „Földmívelésügyi Ertesítő” a legutóbbi számában Bács-Bodrogh vármegyéről a következő állategészségügyi ki-mutatást közli: Lépfene: B. Martonos 1 udv., Vajszka 1 udv., összesen 2 község 2 udvar. Veszettség: B. Martonos 1 udv., Uj-Szivac 1 udv., Uj-Verbász 1 udv., összesen 3 község 3 udvar. Takonykór: Ada 1 udv., Bajsa 1 udv., B. Bresztovác 1 udv., B. Földvár 1 udv., Bezdán 1 udv., Feketehegy 1 udv., Kucura 1 udv., O Becse 1 udv., Temerin 1 udv., Topolya 1 udv., Zenta 1 udv., összesen 11 község 11 udvar. Rűchkör: Kulpu 1 udvar. Sertésorbánc: Bezdán 2 udv., összesen 1 község 2 udv. Sertésvész: Bács, B. Bresztovác, Bács-Földvár, Bács-Keresztur, Bács Martonos, Bajsa, Bikity, Bogyán, Cservenka, Glozán, Goszpodince, Kiszács, Kis-Ker, Kucura, Kula, Kunbaja, Mohol, O Becse, O-Futtak, O Kanizsa, Omorovica, O Szivac, Paraga, Petrovozelló, Rem, Temerin, Titel, Uj-Futtak, Uj-Verbász, Veprovác, Zenta, Zsablya, összesen 32 község.

Cselédek lázadása. Vojnich Béla földbirtokos zobnaticai pusztáján a belső cselédség szolgálati bérfel-emelés címén fellázadt s a munkát abbahagyta, az engedelmességet megtagadta. A szabadkai rendőrség részéről Hegedüs János alkaptány szombaton d. e. 11 órakor fegyveres rendőrökkel a három órai távolságra fekvő pusztára kiment, hogy a cselédek közt a lázadást elnyomja.

Örült asszony. Kis-Hegyesen Bruszt Lipótné volt kis-hegyesi sakter felesége, kinek 7 élő leánya van, s mind otthon van, a feletti aggodásában, hogy férje állás nélkül maradt s a már évek óta őfelsége s a minisztériumból kincstári ispánság elnyerése iránt intézett folyamodványa eredménytelen maradt, beletölyödött s most Budapestre indult, hogy személyesen járuljon kérelmével őfelsége elé. Szabadkán azonban az állomáson a rendőrség gyanus viselete miatt letartóztatta s Kis-Hegyesre visszakísérte.

Rejtélyes holttest. O-Becsén folyó hó 23-án a Vissy-rámpánál a töltés oldalában egy feloszlászánk indult női holttestet találtak a rendőrök. Nyakában arany láncan arany sziv, karján ezüst karperec, rajta egy medaillon s ebben egy férfi arckép volt, melyen V. M. betűk voltak láthatók. A nő kiletét nem sikerült megállapítani.

Lawn-tennis verseny Szemző Istvánnál.

Fényes, nagyszabásu multság volt szombaton Szemző István bajai uti kertjében. Városunk intelligenciájának java része jelen volt a mulatságon, élvezve a szeretetreméltó háziasszony és házigazda lekötözött, szíves vendégszeretétét.

A mulatság lawn-tennis versenyyel volt egybekötve. A versenyen meglehetősen nagy számban vettek részt s a rakett ügyes kezelésével a vendégsereg többi tagjainak nem csekély élvezetet nyújtottak.

A férfiak négyes versenyében dr. Alföldy Árpád, a hölgyek négyes versenyében Koczkar Zsenike győzött. Alföldy Árpád 50 darab bock szivart, Koczkar Zsenike 1 kgr. Kugler-cukorkát nyert jutalmul. A vegyes versenyben Szakáll Margit k. a. és Gerencsér László győztek. Szintén jutalomdíjat nyertek. A vendégsereg a győzteseket, különösen a két kisasszonyt zajosan megjelenezte.

A verseny után még tovább folyt a lawn-tenniszés. Versenyen kívül privatim mérkőztek a sport e szép nemének kedvelői.

Esti 8 órakor a díszes vendégsereg vacsorához ill. izletes, kitűnő halpaprikás vezette be a lukullusi lakomat. A háziasszony és házigazda figyelmé, szívelyessége és igazán magyaros vendégszeretete által olyan felejthetetlen emlékü estélynek érdekes része volt az ügyesen

A XVIII. század elején a szerencse ismét megfordult s Velence amit 1699-ben nyert, újból elveszítette.

A passarovici béktőlésben utolszor szerepelt Velence a befolyásosabb államok között; passzív politikája, hanyatló kereskedelme és zilált pénzügye semlegességre kényszerítették.

A francia forradalom hatása alól Velence sem tudott elzárkózni.

Ingadozó magatartása azon viharokban, melyek a francia forradalom után Olaszországban tomboltak, idézte elő végeleges megsemmisülését.

Manini Lajos a 126. és egyuttal az utolsó doge, 1797. május 12-én köszönt le állásáról s ugyanazon hó 23-án Napoleon 3000 katonája vonult be Velencébe, hová eddig ellenség lábát be nem tette. S ezzel szent Mark oroszlanja örökre bevonta aranyzásznait s a velencei köztársaság megszűnt létezni.

A franciákat nem sokára osztrák csapatok váltották fel, mert Napoleon bukása után a francia köztársaság a végleges békekötés alkalmával Adria kiralyneját mint olcsó árut Ausztriának engedte át.

Az 1847. évi reformtörvények Velencében is visszahangra találtak. 1848. január 18-án hirdették ki az ostromállapotot, de a nép fellázadt s március 23-án kiküldötték a San Marco köztársaság, melynek élére Manini Lajos (megkülönböztetendő az utolsó dogétól Manini Lajostól) került. De nem sokára Radecky visszafoglalta Velencét s most már Ausztria birtokában maradt a közigazgatási csatág. Ausztria megveretése után a velencei nép egyhangulag az olasz egységhez való csatlakozásra szavazván, Victor Emánel király november 7-én bevonnlt Velencébe s a várost Olaszországhoz csatolta.

Megismerkedvén ekként Velence történetével, teljes képet alkothatunk magunknak nagyságáról és ama szerepről, melyet a világtörténelemben játsznai hivatva volt s amelyet főleg kereskedelmének köszönhetett.

(Folyt. köv.)

Novákovits Izidor.

rendezett tűzijel-gált a vendége István volt a pedig Birvasszky

A szépe kivilágított tenlok mellett meg-hanem a már-vendégek lego-kedélylyel ma a meggyőződés-csak olyan sze-gazda rendezte

Az estély

Dr. Alföldy dr. Bikár Nenád Csarsch Sándor Árpád, Falcione neje, Gerencsér Géza, Horváth Karácson Gyula neje és leányi Kulucsnits Ágnes és Jolan, Lédor mond és neje, leánya Blanka, Roheim Zsig, Schlagger György Margit, Szemző Károly, özv. Szé-özv. Sziptits Mária István, dr. Vujevich sógorneja Mihály

AZ ÉVF

Irta: Veresti Károly

A Kong H kerekere gyorsan rendezett turista-lem. A kürtője messzire jelzi ho

Holnap les ebbe a nagy ka egyttt van és a részéből találjuk Chicago, London, Cairo, Broecklyn, Róma, Achen, Br Lübeck, Hamburg New-York stb. v egyaránt. Érdeke-genek típusán.

Kezdem mag között jól érezn ide vágó megjeg-veltség bizonyos-ilyen nagyobbser

Az éttermek zászól között az koronát is díszle

A jó dolgú áldozatot követel gyomor eszetheti gyümölcsői közé ananász. Az előb nőtt volna meg, d cukorburkolatban sorakoztak a beaf A hummerek mel tengeri étvágy ne

A társaság igen jó. Balról New-Yorki angol minden kirándulás-reiket meg-megrag szomszéd egy sok egy londoni házas nyelvet, a melyen mosolyog. A hossz Összeszoktunk.

Norvégia vil-gáltak a hajókat a kisebb-nagyobb, kö-köszirt-szigetek, az azok a le nem i-termeszeti szépsége elhelyezve, a mi el-találunk sehol ser

Nincs olyan vagy szeszélyesen alakulásokat, mer-skat, sziklafalakat t-ságban, a termésv-elvegzte.

Mikor azt go-találhat már a hajó-páncélos test, mely mint a krokodil s természetes nagyszer-tajkép! Vízerek, a u-Véljük olykor, hogy s ime egy nagy a azon mozogni. Egy a nagy uszó test, v

Közben megf-egy-egy szebb helye sokszoros visszhang

Torghatten-nel-csoda van itt. Egy-gában fölemelkedő 163 méter hosszú a forrongás. A tulsó a szem elé, nagy vi-getekkel. Erős kapu-maga nemében talál-hez juthatunk.

Ismét vizesése

*) Veresti Károly ismét hosszabb uton van, kezésünkre bocsájtotta a

rendezett tűzijáték, amely valóban gyönyörűségére szolgált a vendégeknek. A sikerült tűzijátéknak dr. Vojnits István volt a lelke, a főrendezője; ügyes rendezője pedig Birválszky Péter.

A szepen sikertült tűzijáték után a feldisített és kivilágított tennispályán megindult a tánc és az asztalok mellett megindult a vig poharazás. Nemcsak a bajnal, hanem a már magasan járó nap is ott találta még a vendégek legnagyobb részét. Fesztelen jó kedvvel, vig kedélyvel mulattak reggel 7 óráig. A vendégek azzal a meggyőződéssel távoztak, hogy ilyen kedélyes estét csak olyan szeretetre méltó, kedves háziasszony és házigazda rendezhetnek, mint a minő Szemző István és neje.

Az estélyen jelen voltak:

Dr. Alföldy Árpád, dr. Aszt Vince, Baky Elek, dr. Bikár Nándor, Birválszky Péter, özv. Bratyevacsikné, Csarsch Sándor, Czvetkovits Péter és neje, Falcione Árpád, Falcione Lajos, Fejér Gyula, Fernbach Péter és neje, Gerencsér László, Gózdú Elek és neje, Gyórfy Géza, Horváth Akos, neje és sógornője Dobák Fatime, Karácson Gyula, Kardos Kálmán, Koczkar Zsigmond, neje és leányai Andrienne és Jenny, Kovacsits Caesár, Kulucsisz Agoston, Lallósevit Jásó leányaival Jelka és Jolán, Léderer Pál, Lukács Sándor, Medveczky Zsigmond és neje, dr. Molnár Károly, özv. Pál Antalné és leánya Blanka, Pártos Gyula, Radányi Peter és neje, Róheim Zsiga, Rohonczy Lőrinc, özv. Rudits Mihályné, Schlagger Gyula és neje, Szakáll Adorján és leánya Margit, Szemző Dezső, Szemző Gyula és neje, Szemző Károly, özv. Szemző Janosné és buga Körmendy Ilonka, özv. Szpitits Maria, özv. Vojnits Lukácsné, dr. Vojnits István, dr. Vujevich Zoltán, dr. Zákó István, neje és sógornője Mihajlovits Xandi, Zákó Milán és neje.

AZ ÉJFÉLI NAP ORSZÁGÁBAN.)

Írta: Vértési Károly. A Kong Herald fedélzetén, 1897. július 14-én.

II.

A Kong Herald gépe erősen működik, hátul forgó kerek gyorsan zakatol. Tologatja előre a fényesen berendezett turista hajót, a melyen velünk utazik a kényelem. A kúrtójából gomolygó fekete füst hosszú sávja messzire jelzi hol s merre jár.

Holnap lesz már nyolcadik napja, hogy beléptem ebbe a nagy kaszinóba, melynek minden tagja mindig együtt van és a melynek törzskönyvében a világ sok részéből találjuk a tagokat beírva. Jelentkezést szerint Chicago, London, Boston, Páris, Toulouse, Bordeaux, Cairo, Brooklyn, Berlin, Albion, Buffalo, Budapest, Róma, Achen, Breszlau, Nürnberg, Washington, Brescia, Lübeck, Hamburg, Prága, Bécs, Christiania, Quebec, New-York stb. városokból utazókat; urakat, hölgyeket egyaránt. Érdekes tanulmány esik az összeverődött idegenek típusán.

Kezdem magamat a nagyvilág — művelt — polgárai között jól érezni. Egy magyar utársam tegnap ezt az ide vágó megjegyzést tette, hogy már ahhoz is a műveltség bizonyos foka kívántatik, hogy valaki magát ilyen nagyobb szerű utazásra elszánja.

Az étterem asztalán a sok apró, színes selyem zászól között az egyiket örvendezve látom a magyar koronát is diszteni.

A jó dolgot hamar lehet megszokni. Neptun kevés áldozatot követelt tőlünk ezuttal. Tanulmányozhattuk a gyomor esztetikáját szabadabban. A tenger izletes gyümölcsei közé vegyültek messze földről a dinye és az ananász. Az előbbinek olyan ize volt, mintha tvegházban nőtt volna meg, de ették azért mint itt ritaritást, a vastag cukorburkolatban elveszett a dinye. A szárnyasok mellé sorakoztak a beafsteak, az iramszarvas izletes húsból. A hummerek mellett a kisebb-nagyobb tengeri halak — tengeri étvágy mellett — bizony jól illettek.

A társaságom, habár sorrend szerint csoportosult, igen jó. Balról egy fiatalabb mama, szép lányával. New-Yorki angolok. Versenynek a kedvességben; minden kirándulásban részt vesznek. Gyémánt ékszeriket meg-megragyogtatja a pazar villanyvilágítás. Jobb szomszéd egy sokat utazott római mérnök. Átelleneseim egy londoni házaspár. A menyecske csak törli a francia nyelvet, a melyen folyik a társalgás, de annál többet mosolyog. A hosszú ebédek, vacsorák alatt jól mulatunk. Összeszoktunk.

Norvégia világszép fjordjait járva, hátvédül szolgált a hajókat táncoló atlanti ocean ellen, azok a kisebb-nagyobb, többször óriási magasságba emelkedő kőszirt-szigetek, melyek bujva bontakoznak ki előttünk, azok a le nem írható, soha le nem festhető törvényes természeti szépségek, a melyeket így csoportosítva, így elhelyezve, a miként itt vannak, más országban nem találunk sehol sem, hiába is keressük.

Nincs olyan ügyes rajzmester, a ki szabályosan vagy szeszélyesen húzott vonalakkal, olyan szép hegy-alakulatokat, merészen és hegyesen feltornyosodó kupokat, sziklafalakat tudna úgy lerajzolni, mint ezt a valóságban, a teremtés nagy munkája, az ember ámulására, elvégezte.

Mikor azt gondoljuk a labirintból kibúvót nem találhat már a hajó orra sehol sem, fordul egyet a nagy páncélos test, mely csak előre halad gyorsan, ügyesen, mint a krokodil s uj öből, uj világ, uj tájek, másik természeti nagyszerűség rajzolódik előttünk. És milyen tájkép! Vizek, a hegy meredek szakadékan tájékozva. Véljük olykor, hogy csupa szárazföld az, a mit látunk s ime egy nagy hajónak árbochegyét pillantjuk meg azon mozogni. Egy keskeny tengerágyban mozog lassan a nagy zúst test, vigyázattal.

Közben megdördülnek a hajó rézgyúni, jelezve egy-egy szebb helyet. A sziklafalak, meredek kőormok sokszoros visszhangja felel rá.

Torghatten-nél megáll a hajónk. Egy természeti csoda van itt. Egy merészen, 250 m. magasan, egymagában fölemelkedő kőhegy közepmagasságán keresztül, 163 méter hosszú alagutat vágott valamely nagy föld-forrongás. A túlsó nyílásán át egészen uj tájkép kerül a szem elé, nagy víztükrök, teleszóra apró kőszirt szigetekkel. Erős kapaszkodónkba került, hogy ehhez, a maga nemében talán páratlanul álló természeti jelenséghez juthattunk.

Ismét vizesések, a hegy magasságáról alátörtető

*) Vértési Károly, a kiváló utirajz író, lapunk jeles munkatársa ismét hosszabb uton van. Jelenlegi útját is leírja. Leírásából rendelkezésünkre bocsátotta a következő nagyérdék részét.

hó és jégolvadások vonják magukra a figyelmünket sűrű egymásutánban. Némelyik meder száraz lett már, kifogyott a tartalma. A víz a vízzel egyesült. Norvégia par excellence, a vizesések, a vízgyöngyöknek hazája.

A hegyhátaok óriási fehérméde-börök — hóból — takarják. Tarka-barka föltek az egész hegygerinc. A jéghegyek végső kiugrásai többhelyütt a tengervíz színéig buzódnak le, egész közelségükbe jutnak. Mi egy ilyen jégpáncélra fel is kapaszkodtunk, ki magasabban, ki pedig alant maradván. Az 50 kilométernyi hosszúságban elhúzó Svartiseken sok szép gletscher látszik. A hajóról egymásután gyönyörködöttünk a kékes zöldes tiszta színben, melyet a nap beragyogván, még tündöklőbbé teszi azt. Gyönyörű szép az a látvány, mikor az éjjeli nap visszénye teljes nappal teremt egy egész nagy hegyvidéket, melyet a szemünk befoghat.

Elhagyva a „Hét testvér“-ről nevezett hétékpus bosszu és nagy hegyelencot, ismét dördülnek az ágyuk, hogy az északi sarkkört Hestmandonél átléptük s a jeges tegerbe beértünk. Előttünk ismeretlen, érdekes vidékbe visz a hajó, mindig messzebb előre.

A Lofotok szigeteken ezek a merész sziklahegy alakulások kötik le ezután a figyelmünket, melyeket az éjjeli nap világa még szebben önt el bájjal, a norvég hegyek sajátos halvány szöke színével. Kirándulásunknak az egyik fénypontja van itt.

Apró halászfalcskák buzódnak meg a partokon, ott, ahol a sziklák egy kis tért hagynak. Kicsi gazdaságok, faházakkal, gazdasági épületekkel terülnek el, ahol a fű, fa kinöhet. Az iramszarvasok egész falkája iramodik fölfele a hegynek, a nagy hajó nyögésétől ijedezve.

A nagyszerű Lofotok egyik legszebb pontján, egy formás, elkülönített hegy magas ormán, van a német császár báza (Kaiser Varde), melybe ellátogat koronás gazdája nyaratszaka. Közel ehhez Rastsund, Lödigenell, keskeny nyílás, lassan járva, inkább csuszva, két hegyóriás között, lassan sikamlis be hajónk egy keskeny öbölbe. Sarkányokként őrzik a kupos szirtet, feltékenyen. Alig fordulhat meg hajónk a keskeny öböl végén s vigyázattal, mint a milyennel mintegy loppal jött be, osou ki. A havasok világából kijöve, megéjenezük Thane derék hajókapitányunkat ezért a szép meglepetésért.

Megállapodást tartunk ismét. Harstádnál megüztük a lappok telepét. Kariolokon, egy órai ügetés után, elértük a sátraikat. Valóságos kóbor cigánykéhez hasonlók ezek. A sátor középről ereszkedik le az öblös bogrács, éppen most forr benne a big levő, egyszerű vacsora. Azt hiszem iramszarvas tej a fő alkotórésze. A füst bőven gyülemlik meg a sátorban, melyen egy bemeneti fűnyílás van. Kóbor szellő kis ajtaja van ezenkívül rajta akárhány. A fűstahjúkban egykedvűen ringatja a széles képű anya, fűstfelbökben, iramszarvas-börbe burkolt, a sátor haránt-fekvő sátorfáján szegre akasztott csecsemőjét. Mosolyog a kis lapp, mikor cirógatom. Mellette örködnek a házikutyák, melyeknek ugy látszik helyük van a sátorban. Telen jó szolgálatot tesznek, huzzák a kunkorodott orru törcök cipőbőz hasonló szánkót, mely most ágy vagy iramszarvas-bórraktár.

Az idegenek érkezésére kiülnek a sátrak elé, az egész lapesaládnak nő- és gyermektagejai. Érdekes alakok, de képtelenek til az elgyötörtség. Iramszarvas-börbe vannak burkolva, ebből van szabva a szoknya is. Megindul azutan a vegyeskereskedés. A férfiak teleakgatják magukat, nyakukat, a saját készítésű óseredeti tárgyakkal, melyeket azután jó áron szólnak az emléktárgyak után esengő utazóknak ugyancsak a nyakába. Nem sokból áll egyenként is megneveznem azokat. Iramszarvas-bör, agancs, telerajzoló, beleégetve ismét csak 2-3 iramszarvas, pipa, gyufatartó, tűtartó, dohányzacskó, lapp sapka, lapp cipő. Talán mondanom sem kell, hogy mindezek anyagát az iramszarvas szolgáltatja. Volt vagy száz darab iramszarvas is a lappok társaságában. Szelédek, mert együtt élnek a gazdájukkal, miként az arab ló, mely mindig a gazdájának a társaságában van.

Tromsø, kis de érdekes város. Norvégországi különlegességekkel, főleg lapp-ípar tárgyakkal ű kereskedést, s nagyban szárija a halat, melyből nagy a kivitele. A ki látta ezt a kezelést, szaritást, tömörítést, csomagolást, annak elmegy az étvágya egyszer mindenkorra, minden szaritott halból. Mi azért szálltunk ki, hogy Tromsø fátelplomát, muzeumát megnézzük. Éjszakközi mindenféle állatnak a gyűjteménye. Igazán szép, nagy, kiváló példányokban, melyeket megirigyelhetne bármely nagy város hasonló gyűjteménye.

Ismét megállapodást tartunk. Leoldozzák fűrge matrózaikat — hevenyészett gyorsasággal — a hajó négy csónakait s vasrudakon bocsájtják le a víz színére. A kapitány a hajó oldalhidját leereszti s a lépcsőhöz tolongunk egymásután csónakba. Négy erős matróz kar, csakhamar a parthoz ránt bennünket. A skaarói „Anglo Norwegian Fishing Company“ telepét néztük meg. Ezen a vidéken van a legnagyobb iramszarvas cethalászat. Giaevert igazgató, lekötélező szívséggel magyarázta meg, miként történik ez az érdekes halászat, jobban mondván vadászat. Most is partra vonva, fektűt 5-6 drb áldozat a nagy istentemertésekből. Készenlétben három gőzöst látunk, ezekről lönek ágyuból mintegy száz méter távolságból a cetekre, melyek holléttüket — vesztükre — vizsugár kilövelésével árulják el. A mintegy két méter hosszú, hegyes lövegnak a fele része, az e célra öntött külön ágyuba illesztetik, abból durrantják ki. Ha a cet jól van eltalálva, kimulik s egyszerűen kibuzzák a 360 méter hosszúra eresztett vastag kötéllel. De ha a cet nincs jól találva, sok még benne az életerő, neki rugaszkodik s röpten a bajt is maga után, minden négy órának megfelelő 16 tengeri mérföldnyi gyorsasággal, de éppen akkor, mikor neki rugaszkodik, az öldöklő löveg vastempós négy küllőjét szétnyitja, ezek a nagy állat testébe ékelődnek két átmérővel s ugy meglögték, hogy el nem szabadulhat. Ha pedig a sebzett állat, erejét még továbbra is összeszedné s iramodni bírna még, akkor a szétfeszített küllők, vastag vasrudak, a nyomás következtében, a lövegnél lévő füveggyöngyben elhelyezett nitroglicerint elstíti, a mi által az állat testébe furódott bomba szétrobban. Ez biztosan öli meg az állatot. Harminc év alatt csak három olyan szerencsétlenség történt, mikor a cet, mikor a sebzett cethal nagy erejével lerántotta, fölborította a gőzöst is. A cethal zsirádkát kifözik, bőriparcikkak kiállításához szükséges; egyéb bus és csont alkotórészeit kiszáritják, megörlik s mint igaz, jó trágyaanyag kerül a kereskedésbe, s ovány talajokhoz keresett.

A barátságos igazgató, a saját lakosztályába hivta be ezután a jobban érdeklődőket s illatos szivarral (Chad y Aloarez, Habana) kínált meg. A halzsír olvasztás légköre után mondanom sem kell, hogy ez jól esett. Szivarfüst közt tovább beszélt az igazgató. Érdekkel hallgattuk.

Az a fellobogozott hajó — ugymond a mely alatt önök ide hozzám feljöttek, II. Vilmos német császár tiszteletére állítottatott fel, abból az alkalomból, mikor (1892. évben jul. 13-15-én) volt a császár egy cethalvadászat. Azt a cethalóriást, melynek két nagy álkapca csontjából állítottuk fel az 5-6 méter magas ivkaput, itt fogtuk. Ez volt eddig a legnagyobb példányunk; 85 láb hosszú volt a csodaállat. Csigolyáiból kényelmes karos kerti székeket csináltunk, orrából egy obeliszket, bordáiból kerti diszeket, virágágyak befogóit. Zöld fűbe virágok közt jól is vette ki magát a tiszta fehér szín. A múlt évben — így folytatta — 127 cetet ejtettünk el, az idén eddig (jul. 10.) 80 at. Mind szerencsésen. Egyre-másra, egy-egy cethal 1000 korona értéket képvisel. Ez 700 o. é. frtnak felel meg.

Megüztük még az érdekes igazgatónak díszes keretben őrzött azt az elismerő okmányát, melyet részére a német császár állított ki az emített alkalomból. Láttuk e császár bronzkeretű ajándok arcképét is, és azt az értékes szivarkatartót, melylyel őt a császár megtisztelte.

A telepen, emléktül egy fehér csont botot vásároltam. Egy nagyobb cethal orrából van kifaragva. Azzal kapaszkodtam fel másnap (jul. 11.) a Nord Cap szirt-fokára. Azzal jártam ma, a Svartisek egyik nagyobb szerű gletscherén s így rövid idő alatt, már három emlék fűződik hozzám.

Levél a tyúkokról, disznókról és egyéb hasznos háziállatokról.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Milyen furcsa az a tekintetes városi törvényhatósági bizottság! Szörnyű furcsa! Kitéltotta az utcákról a tyúkokat, libákat, disznókat és egyéb hasznos háziállatokat. És milyen furcsák ezek a tyúkok, libák, disznók és egyéb hasznos háziállatok! Azóta, hogy a tilalom írásba tévődött, annál nagyobb számmal lakoznak az utcákon.

Azonban ez utóbb nevezett becses természetrajzi tényezőknél ebbeli furcsasága — ugy vélem — nem azon mulik, mintha ök netán ezen nemes szab. kir. városnak írásba tett, §-ba foglalt tilalmával pajkosan truceolni akarnának, hanem egyedül és kizárólag azon, hogy ő tyukságuk, libaságuk stb. nem ért a betű mesteriségéhez, a mint hogy ezt alulirott mindenkinek, a kit illet, mindenkor hajlandó sajtókező aláírásával és pecsétjével ellátott okiratban tudomására adni.

Mert hiszen kétségtelen, hogy a fenttisztelt tyúkok, libák stb. ha írni, olvasni tudnának, ugy elolvannák a statutumban foglalt tilalmat és akkor mint afféle jól nevelt városi tyúkok, libák stb. nem mennének az utcára. Így azonban valamennyien kün tanyáznak az utcákon és reggeltől estig társalognak egymással.

Ök nem igen kívánkoznak a külső títító levegő után, — beérik a belváros fűves utcáival is, így pl. az Eötvös József körút korzójával, mely korzó árkában disznók, kacskák, libák idilli életet élnek és nem csak hogy az oldalukat vakartatják meg a korzó szerűlő fáival, hanem a kertészi kéz által ápoltt csemetéket igen ügyesen körül is rágják, nyilván mert az ő esztetikai izléstüknek így tetszik s nem ugy, ahogy azt a városi urak tiltették. És ez helyes is így, mert hiszen az Eötvös-körúti korzót reggeli 4 órától esti 8-ig ök élvezik, tehát méltányos is, hogy az az ő gusztsuk szerinti legyen.

Végtelenül elszorul azonban a szívem, tekintetes szerkesztő ur, ha látom, hogy a külvárosok minden utcájában, a hol fű üti föl fejét egyes ily üdülő individuumok nem élveznek teljes polgári szabadságot. Mert pl. ugy délutáni 5 és 9 óra között a külvárosok minden utcáiban ostorral vagy bottal őrzik lelketlen polgárok a szabadságukban korlátolt disznókat, miközben ezek a fűvet csekélyebb élvezettel marják és a falak tövít nagyobb dűhvel turják, a járdát is igen ékesen tarkítván illatozó anyagokkal. Hasonlóképen az éjféltájü üdülő és legelő lovaknak lábán béklyó van, sőt gazdájuk subába burkolódva alszik mellettük az utca fűvén avagy valamelyik kapuban és ugy őri öket.

Még szerencsések azok a disznók, a melyeket gazdájuk reggel kicsap az utcára és csak este keresi meg öket, hogy haza hajtsa. Ezek szabadon járhatnak a város utcáin, be-benézhetnek minden nyitott kiskapun és nem egyszer a harmadik utca valamelyik kertjének virágos ágyaiban találjuk öket elbujva a saját orrukkal teremtett ágyban. Ó mily élvezet ez a virágos kert tulajdonosának!

De nem irok többet szerkesztő ur! Mert még akad valaki, a ki titokban előkeresi a rendőrség poros polcáról a statutumot és felítve azt a bizonyos §-t, oda teszi a főkapitány ur asztalára. És akkor vége lesz a város idilli életének.

És akkor nem lesz kukurkolás, disznóröfögés gágolás, nyerítés, bógés stb. stb, mindez nem lesz a mi városunk utcáin.

Milyen furcsa lenne!

Szives üdvözléttel:

Falusí F.

Szerkesztői üzenetek.

M. H. Ó-Szivac. A kérelmes tudósítást Neugebauer Ármán írta. Az öreg molnár. Dolgozza fel kissé érdekesebben és könnyebben s küldje be újra.

Keményfi. Ujabb küldeményét megkaptuk; köszönet. Elhatározásának nagyon örvendünk s vállalkozását szívvel-lelkkel támogatjuk. Az előfizetési felhívásból kerünk egy példányt. Üdv!

Ügö. Vannak a világon nagyon közönséges emberek! Nem gondolja?

Csicsorka. Üdv a messze tárolba!

A. Regi téma, újabb változatok, fordulatok nélkül. Aztán nem is felel meg a címnek; az elején a címnek megfelelőleg beszél, de aztán elmondva a párbaj-történetét, eredeti tárgyára nem tér többé vissza. Stylusa kissé kezdetleges; jobban meg kell ragni azt a pennát. Reméljük, hogy legközelebbi küldeménye beválik. — Tudósítónk van; ebbeli szíveségére tehát nem reflektálunk

„A nam.” Köszönet; köszönet!

K-a K-n. A „Gondok között” e. versét közöljük. Köszönet!

K-r J-f. On így kezdi a versét:

Bús diófa kerek asztal, puha pad:
Ez mi nekem bánatomban nyugtot ad;
Hogya elfog érzete a bánatnak
Nyugtot, üdvöt Óh! csak ezek adhatnak.

Józi! Hát mondja meg, mert a hat strofa nem ad reá választ,

miért ad nyugtot ennek a bús diófa, a kerek asztal, meg a puha pad? És ha csakugyan nyugtot adnak ennek ezek a tárgyak, hát akkor nyugodjék a bús diófa alatt a kerek asztal mellett a puha padon; ne vegyen meg tollat se a kezébe, mert hisz a bús diófa, kerek asztal és puha pad előzetekességéből osztályrészül jutott nyugalom nem lehet teljes, ha naphosszat kinődik a — verseléssel. Oh Józi! Örüljön a nyugalomnak s ne kintozza agyát a gondolkozással s kezét az irással. No meg aztán azok a nyugtot adó tárgyak is felmondják a barátságot, ha ilyen rossz versekkel traktálja őket.

Bús diófa, kerek asztal, puha pad,

Oh Józi!

Ha így verselsz, nyugtot tovább majd nem ad!

Oh Józi!

Sz-i J-ö. Az apróságokat közöljük, a lap expediciójára iránt intézkeltünk. Az ígért cikket várjuk. Az egyik verset utólag kapott levelező lapja értelmében elhagytuk.

G. A. Bajsa. Verse nem vált be

Öreg tót. Különös álnevet választott, — az bizonyos. A mint mondja, különös természete van, — az is bizonyos. Hosszu levelére csak azt válaszoljuk, hogy javuljon meg, térjen magába, — más nem használ.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás és raktár.

Zomborban, felső város, Flórián-utcában fekvő lakház, mely 5 szoba, konyha, cseléd-szoba, éléskamra, pince, csukott folyósó, istálló és felszerből áll,

KIADÓ.

Ugyanazon házban egy

nagy magtár

szintén kiadó.

Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

Ujdonat új

ZONGORA,

mely csak a napokban érkezett a gyárból, helyszűke miatt

eladó.

Bővebbet Oblát Károlynál, (fő-utca).

Gyógyszertár bérbeadás.

Gondnokság alá helyezett Hegyessy Ferenc tulajdonát képező és öt átlagban számított 4700 frt forgalmu gyógyszer-tára lakással együtt két egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek bérbeadatik. Ajánlatok f. é. augusztus hó 5-ig beküldendők az alulirt gondnokhoz, ki a bérleti feltételeket 20 kros levéljeggy beküldése után minden pályázónak megküldi.

Helyben van két orvos és egy állatorvos, Bezdán nagyközség lakosainak száma körülbelül 8700.

Bezdán, 1897. évi július hó 21-én.

Dr. KOVÁTS LAJOS,

gondnok.

2-2

2569. sz. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Járáshoz tartozó Csurogh községben üresedésben levő és 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Pályázni kívánók felhívattak, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1897. évi augusztus hó 2-ig nyújtsák be.

Zsablyán, 1897. évi július hó 16-án.

Krudy Géza,
szolgabíró.

2-2

SENKI
addig ne biztosítsa életét, még tájékozást erre nézve nem szerzett a
„ROCK” (Szikla)
életbiztosító intézettől.
ALAPÍTÁTOTT 1806. ÉVBEN.

Vezérigazgatóság:
LONDON E. C.
15. New-Bridge Street (saját palotájában).

Vezérügynökség:
BUDAPEST.
Andrássy-ut 23.

Biztosítéki alap 36 millió forint.

Minden esedékes 100 forintja ellenében a „ROCK” 198 forintnyi fedezettel bír.
A biztosított a teljesített befizetéseknek 70%-át 4%-ra kölcsön kapja.
Közelebbi felvilágosítást ad a főügynökség Bács-Bodrogh megye részére:
WEIDINGER S. és ZS. cég
Zomborban.

6-3

Hirdetmény.

A magyarországi kath. egyház autonómiáját szervező gyűlés tagjainak választási módozata 19. §-a alapján megalakult ötös bizottság közhírré teszi, hogy az autonómiai képviselő-választás Zomborban

három napon át,

folyó évi július 30., 31. és augusztus 1. napjain

mindig reggeli 9 órától 11-ig s délután 3-tól 5-ig a **róm. kath. plébánia épületében** fog megtartani

Minden beiratkozott választó csak **személyesen** gyakorolhatja választási jogát.

Zombor, 1897. évi július hó 26-án.

Fejér Gyula s. k., bizottsági elnök. **Czinkler Gyula** s. k., bizottsági jegyző. **Ódry Lajos** s. k., bizottsági tag. **Thum Vince** s. k., bizottsági tag. **Radicevits Sándor** s. k., bizottsági tag.

A Zombori Kerekpár-Egyesület felügyelete alatt álló

Attila-kerekpár

egyedüli gyári raktára Bács-Bodrogh vármegye részére

POCK LÁSZLÓ

ZOMBORBAN.

A zombori kerekpár-egyesület szállítója. — Javitóműhely saját házban.

Üveg, porcellán, lámpa, majolika, luxus- és khinaezüst diszaruk gyári raktára.

Vidéki megrendelések 24 óra alatt pontosan eszközöltetnek.

Attila-kerekpárok gyári áron kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vidéki fiókraktárain: **Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta.** *—22

7079. sz. 1897.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásába kebelezett Kis-Kér községében lemondás folytán megüresedett irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen, német nyelvismeretüket is igazoló, okmányokkal felszerelendő kérvényeiket hozzám **folyó évi augusztus hó 20-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezettek figyelembe venni nem fogom.

A választás Kis-Kér községében f. évi augusztus hó 23. napjának délelőtti 11 órájkor fogom megtartani. Bács-Kulán, 1897. július hó 14-én.

Dr. Széchényi Tamás,
főszolgabíró.

3-2

5463. sz.
tkvi 1897.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtónak Pavlovsky József végrehajtást szenvedő elleni 270 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 281. sz. tjkvben foglalt Pavlovsky József nevén álló A. 783-785 br. 104. ö. i. sz. ház és 126% □ öl beltelekre 720 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897-ik évi augusztus hó 9-ik napján délután 3 órákor a telegkönyvi hatóság árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsofgáltatni.

Kelt Zomborban, 1897. évi május hó 1-én.

A zombori kir. trvszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bíró.

3-3

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjéből

Pályázat.

Wekerlefalva község jegyzői irodájában **folyó évi augusztus hó 1-én** 300 frt készpénzfizetéssel, lakás, fűtés és világítással javadalmazott községi irnok állandó alkalmazást nyer. Megkivántatik: a német nyelv szóban és írásbani bírása, 6 gimnázium vagy polgári osztály sikeres elvégzése, hogy anyakönyvvezető helyettesé kinevezhető legyen. A megválasztandó egyén némi mellékjövédelen kívül a jegyzőnél ingyen ebéd kosztot is kap. Gyakorlattal bírók előnyben részesítettetnek.

Wekerlefalván, 1897. évi július hó 15-én.

4-3

Előljáróság.

5662. sz. 1897.

Pályázati hirdetmény.

B.-Bodrogh vármegye palánkai járásába kebelezett Bulkesz községében megürlt s évi 300 frt készpénzfizetéssel javadalmazott gyalogrendőrvetetői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázati kérvények **folyó évi július hó 30. napjáig** alulirt szolgabíróshoz nyújtandók be.

Pályázók igazolni kötelesek, hogy
a) magyar honpolgárok;
b) védkötelezettségüknek megfeleltek, 24. életévüket betöltötték, de a 60-ikat el nem érték;
c) fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek;

d) teljesen egészségesek;
e) magyar nyelvet szóban és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek.

Palánka, 1897. évi július hó 13-án.

Kleiner Lajos,
szolgabíró.

3-3

Pályázat.

Sztanisicson (Bácsmegeye) leköszönés folytán egy tanítói állás megüresedvén, erre **f. évi augusztus hó 26-ig** pályázat hirdettetik. Az állás javadalma: készpénzben 170 frt, ismétlő iskoláért 25 frt, buza-váltás fejében 119 frt, 4 hold föld használatá, 2 öl cserfa, fűtőszalma helyett 25 frt és 70 frt lakkér. Pályázhatnak a magyar és német nyelvben teljesen jártas okl. tanítók és tanítónők is. A kellőleg felszerelt folyamodványok a sztanisicsi r. k. iskolaszékre címezve, ft. Mészner István apát-esperes urhoz Bezdánba (Bácsmegeye) küldendők.

Egész évre
Fél évre
Negyed évre

A lap szerkesztője
A lap tulajdonosa

Egyes szám

Klo

A magyarság válságai egyik beszédek és napokban hallottak mellett szólnak, szemben, melytől a parlamenttelenné teszi a lenebb, teljesiter huzódik keresztozön tört ki, áll. A büntető cukoradóról sz meghosszabbítás zási kölcsönt, sz és egyszerűen törvényhozói fu belelovalta mag és tekintet nélkül vakon tovább o mentáris működ.

Az országveszik tekintetbe lyezetett garanc hagyják és kie messzelátást, a és az ellenzéki hanem a szemé gyűlési képviselő kedveskedett az nőtte ki magát, tőle. A harc te ellenzék állítólag képen báró Bánffyban semmi sincs szabadságra. De keresni egy nem a sajtószabadság szélyben forgásá tani. De ez nem az ellenzéknek a Bánffy-kabinet szívén. Ezt a főről szóló törvény az ülések meghos

A „BA

G

Az éjji me
Halvány té
Puba já
Kis ba

Az éjji me
A mi álmu
A bánys
Kérdege

A mécses m
S mind kés
Számál
De szem

Végre szólo
„Ez az ág
„Persze
Nem is l

„Mond hát
A felelet: u
Pedig tud
— Nem

KÉT

Fiume, V

Lássuk már m